

Deel 1

HANDLEIDING

Start met Kliederkerk

SAMEN *ontdekken*

SAMEN *eten*

SAMEN *vieren*

Inleiding

Leuk dat je overweegt om Kliederkerk op te starten! In deze handleiding helpen we je graag verder in je eerste stappen op weg naar een Kliederkerk in jouw omgeving.

We vinden het geweldig dat je wilt beginnen, maar neem geen overhaaste beslissingen. Plan dus nog geen datum voor je eerste Kliederkerk! Neem eerst de tijd om met behulp van deze handleiding na te denken over een aantal fundamentele vragen, zodat je weloverwogen start met Kliederkerk.

Als je deze handleiding in handen krijgt voordat je de website hebt gezien, is het verstandig om eerst eens www.kliederkerk.nl te bekijken, om een beter beeld te krijgen van wat Kliederkerk is.

Wanneer je na deze handleiding de eerste stappen hebt doorlopen en er nog steeds van overtuigd bent dat je van start wil gaan met Kliederkerk, kun je jouw Kliederkerk aanmelden via de website www.kliederkerk.nl. Na aanmelding:

- Ontvang je 'Start met Kliederkerk • Deel 2.' met een stap voor stap handleiding om jouw eerste Kliederkerk te realiseren
- Wordt jouw Kliederkerk op www.kliederkerk.nl vermeld
- Kliederkerken vragen, ideeën en bemoedigingen kunt delen en op de hoogte gehouden wordt van de nieuwste ontwikkelingen.
- Ontvang je een welkomstcadeau om jouw Kliederkerk nog meer kleur te geven.

Hartelijke groeten,

Nelleke Plomp
Projectleider Kliederkerk Nederland

De Missie van Kliederkerk

Kliederkerk helpt kinderen en de mensen om hen heen elkaar te leren kennen, samen een gemeenschap te vormen en samen te ontdekken wat geloven in God en het volgen van Jezus Christus kan betekenen in hun dagelijkse leven.

VRAAG 1 Waarom wil jij Kliederkerk starten?

Als je enthousiast geworden bent na het bekijken van de website of door aanstekelijke verhalen van andere Kliederkerken, is het goed om even stil te staan bij waarom je enthousiast bent over Kliederkerk. Waarom wil jij Kliederkerk starten? Je kunt het op allerlei manieren omschrijven, maar wij hopen dat je enthousiast bent over wat Kliederkerk voor ogen heeft: kinderen, en de mensen om hen heen, helpen om samen een gemeenschap te vormen en te ontdekken wat geloven in God en het volgen van Jezus Christus betekent voor hun leven.

Kliederkerk is niet de oplossing voor leegloop van kerken. Het is slechts een middel. Het wordt pas een krachtig middel als de mensen die Kliederkerk willen starten en liefde hebben voor kinderen en de mensen om hen heen, zich geïnspireerd weten door God en die twee met elkaar willen verbinden.

Een Kliederkerk opstarten vraagt energie en toewijding. Het vraagt van jou tijd en energie in het opbouwen en onderhouden van relaties met mensen die via Kliederkerk op jouw pad komen. Bovendien word je zelf uitgedaagd om op zoek te gaan naar de betekenis van Bijbelverhalen voor vandaag de dag en voor mensen die geen kerkelijke taal kennen. Dat is een flinke uitdaging. Het zal niet alleen uit hoogtepunten bestaan en juist vanwege de dalen heb je het nodig om van te voren goed voor ogen te hebben waarom je een Kliederkerk wilt starten.

Minder goede redenen die vaak onbewust in ons achterhoofd kunnen zitten, zijn bijvoorbeeld:

- Het is nieuw, dus het zal wel goed zijn.
- We hebben gezinnen met jonge kinderen nodig, anders kunnen we straks de kerk, zoals wij die kennen, wel opdoeken. Ofwel: 'Fijn, dan kunnen we de kerk weer vol krijgen.'
- De predikant (of iemand anders) zegt dat we er een nodig hebben.
- Verderop doet een andere kerk ook aan Kliederkerk. We kunnen natuurlijk niet achterblijven.
- We vinden de gewone eredienst en kindernevendienst saai en willen die leuker maken.
- Het klinkt wel leuk
- We zijn eigenlijk op zoek naar een programma om kinderen te vermaken.

In welke redenen herken jij jezelf? Denk hier eens over na en bespreek het met mensen in jouw omgeving die ook enthousiast zijn over Kliederkerk.

UITDAGING 1 Betrek God erbij

Kliederkerk wil kinderen en de mensen om hen heen helpen te ontdekken wat geloven in God en het volgen van Jezus Christus kan betekenen in hun dagelijkse leven. Ben je bereid mee te groeien in die gemeenschap en in het navolgen? Daag jezelf uit om vanaf het begin van dit proces God ook erbij te betrekken. Neem je vragen, enthousiasme, twijfels mee in je gebeden. Ook als je straks in een team gaat werken, bedenk dan goed hoe je God kunt betrekken bij wat jullie als team doen. Leg bijvoorbeeld de vraag en misschien wel je schroom neer in de groep: 'Hoe gaan we God in onze vergaderingen en organiseren betrekken?'

VRAAG 2 Welke manier van missionair kerk- zijn past bij jou en jouw gemeente?

Kliederkerk wil zich richten op mensen die zich niet (meer) verbonden voelen met kerk of geloof. Dat is een van onze kernwaarden. Niet vanuit de gedachte dat wij wel eens aan de ander zullen vertellen hoe het allemaal zit, maar vanuit de vreugde die het evangelie ons geeft om samen verder op ontdekkingstocht gaan. We zien kinderen en de mensen om hen heen als reisgenoten.

We gaan ervan uit dat de meeste mensen die willen starten met Kliederkerk verbonden zijn met een kerkelijke gemeente. Als je een Kliederkerk wilt starten zul je dus moeten nadenken op welke manier jouw gemeente Kliederkerk wil inzetten als missionair werk.

Veel wrijvingen en misverstanden hebben te maken met verschillende doelen die betrokken mensen voor ogen hebben. De onderstaande verdeling kan jou helpen om dit helder te krijgen. We onderscheiden drie manieren om als kerkelijke gemeente missionair kerk te zijn.

1. VERWELKOMEN

In deze vorm van missionair kerk-zijn denk je vanuit een bestaande gemeente. Je wilt vanuit die bestaande gemeente met Kliederkerk de drempel verlagen om zo mensen in de gemeente te verwelkomen. Mensen die via deze weg naar binnen komen kunnen voor verdieping of ondersteuning aansluiten bij bestaande activiteiten.

Valkuilen bij deze benadering kunnen zijn:

- Bedenk en bespreek goed wat je diepste drijfveer is. Wil je gezinnen verbinden met Gods verhaal? Of hoop je (stiekem) dat nieuwkomers vanuit Kliederkerk ook (betalende) gemeenteleden worden die het bestaansrecht van de gemeenschap waarborgen? Dit laatste kan een gevoel van 'verborgen agenda' oproepen en het veilige, laagdrempelige karakter van Kliederkerk aantasten.
- Niet alle gemeenten zijn in hun andere activiteiten aansprekend voor gezinnen. Ze voelen zich welkom bij Kliederkerk, maar niet bij de rest van de activiteiten.
- Een kerkgebouw kan voor iemand die zich niet verbonden voelt met kerk of geloof een flinke drempel hebben. Realiseer je dat je hiermee dus ook een groep mensen niet zult aanspreken.

Voor kerken die voor 'verwelkomen' kiezen als missionaire vorm, is het een uitdaging om bestaande structuren en activiteiten aan te laten sluiten bij mensen die niet gewend zijn aan kerkelijke gewoonten en taal. Lukt het wel om op een nieuwe manier te denken?

2. OPZOEKEN

Deze vorm van missionair kerk-zijn gaat vanuit een bestaande gemeente op zoek naar ontmoeting buiten de bestaande kerkelijke gemeenschap. Hierbij wordt wel duidelijk verwezen naar de bestaande gemeente waaruit dit initiatief is ontstaan. Mensen die via deze weg in contact komen met de kerkelijke gemeenschap kunnen voor verdere verdieping of ondersteuning aansluiten bij bestaande activiteiten. Bijvoorbeeld aankloppen bij de diaconie of de gesprekskring voor ouders met kinderen volgen.

Valkuilen bij deze benadering kunnen zijn:

- Ook hier kan er een verwachting ontstaan in de gemeente dat nieuwkomers vanuit Kliederkerk ook (betalende) gemeenteleden worden die het bestaansrecht van de gemeenschap waarborgen.
- Het is de vraag of mensen die via de Kliederkerk in contact komen met de bestaande gemeente, zich ook aangetrokken voelen tot de bestaande gemeenschap en de andere activiteiten die zij aanbiedt.
- Door de positionering van Kliederkerk buiten de gemeenschap kan het voor vrijwilligers die zich met Kliederkerk bezig houden veel energie kosten om betrokkenheid binnen de gemeente te krijgen. Het zal in deze situatie een uitdaging zijn om de verbinding tussen de Kliederkerk en de gemeenschap helder te krijgen.
- Niet alle gemeenten zijn in hun andere activiteiten aansprekend voor gezinnen. Ze voelen zich welkom bij Kliederkerk, maar niet bij de rest van de activiteiten.
- Een kerkgebouw kan voor iemand die zich niet verbonden voelt met kerk of geloof een flinke drempel hebben. Realiseer je dat je hiermee dus ook een groep mensen niet zult aanspreken.

Voor kerken die voor 'verwelkomen' kiezen als missionaire vorm, is het een uitdaging om bestaande structuren en activiteiten aan te laten sluiten bij mensen die niet gewend zijn aan kerkelijke gewoonten en taal. Lukt het wel om op een nieuwe manier te denken?

3. UITZENDEN

In deze vorm van missionair kerk-zijn is de bestaande gemeente een uitzendende gemeente, die zegent en ondersteunt. Vanuit een bestaande gemeente wordt een groepje mensen uitgezonden om, samen met mensen die zich niet (meer) verbonden voelen met kerk of geloof, een nieuwe gemeenschap te vormen. Een vorm van binnenlandse zending.

Deze vorm van Kliederkerk verwijst niet naar een bestaande gemeente, maar streeft naar een nieuwe geloofsgemeenschap waar mensen samen willen ontdekken wat God en het navolgen van Jezus Christus voor hen betekent. Er zullen afhankelijk van de behoeften van de nieuwe gemeenschap andere activiteiten ontstaan en nieuwe structuren, passend bij de sfeer en cultuur van de eigen Kliederkerkgemeenschap. Hierin helpen mensen die zich niet (meer) verbonden voelen met kerk of geloof om vorm te geven aan die sfeer en gewoonte van deze nieuwe gemeenschap.

Valkuilen bij deze benadering kunnen zijn:

- Deze benadering vraagt veel van de mensen die worden uitgezonden. Er is een gevaar dat een gemeente of de mensen die worden uitgezonden lichtvoetig over deze benadering denken. Een nieuwe gemeenschap vormen vraagt commitment, flexibiliteit en uithoudingsvermogen.
- Een predikant of kerkelijk werker uit de bestaande gemeenschap denkt dat hij of zij dit er wel even bij kan doen, naast alle andere taken die hij of zij heeft.
- Er kunnen gemakkelijk verkeerde verwachtingen of verwarring ontstaan bij de bestaande gemeenschap.

Wanneer een gemeente kiest voor deze benadering adviseren wij om al in een vroeg stadium professioneel advies en begeleiding aan te vragen via Kliederkerk Nederland:

info@kliederkerk.nl. Wellicht is het een optie om een pioniersplek te worden. Kijk voor meer informatie op www.protestantsekerk.nl/pionieren.

UITDAGING 2 Betrek mensen erbij

Het is goed om al in een vroeg stadium mensen in dit denkproces te betrekken. Laat jouw predikant, jeugdraad en/of kerkenraad weten dat je hiermee bezig bent. Laat hen ook de Kliederkerkwebsite bekijken en deze handleiding lezen.

Mocht je nadenken over opzoeken of uitzenden als missionaire vorm van kerk-zijn, denk er ook over na of er in jouw omgeving andere kerken zijn die misschien wel willen samenwerken bij het starten van een Kliederkerk. Samenwerking heeft als voordeel dat je van elkaars kwaliteiten kunt profiteren. Een andere reden om samenwerking te zoeken is dat we in de praktijk zien dat mensen uit verschillende denominaties aan de slag willen met Kliederkerk. Wanneer je een plek wilt zijn waar iedereen mag komen zoals ze zijn, begint dit met een open houding en goede samenwerking onderling.

Zoek daarnaast ook een aantal mensen (drie tot vijf anderen) die samen met jou het Kliederkernteam willen en kunnen vormen. Dit Kliederkernteam geeft leiding aan jouw plaatselijke Kliederkerk. Zij bereiden de Kliederkerkontmoetingen voor en houden de grote lijnen in de gaten. Met hen bespreek je allereerst de vragen uit deze handleiding.

VRAAG 3

Wat is kenmerkend voor de doelgroep in jouw context?

Kliederkerk wil aansluiten bij kinderen en de mensen om haar heen die zich niet (meer) verbonden voelen met kerk of geloof. Dat is nog een hele brede groep. Het is belangrijk ook aan te sluiten bij jouw plaatselijke context. Dit betekent dat geen Kliederkerk exact hetzelfde is, al hebben ze allemaal wel hetzelfde DNA. Dat DNA bestaat uit de visie en waarden van Kliederkerk (bijlage 1).

Aansluiten bij de doelgroep:

- Een doelgroep moet uit verschillende generaties bestaan. De kinderen staan centraal, maar de volwassenen mogen ook uitgedaagd worden om te groeien in gemeenschap met anderen en te ontdekken wat het navolgen van Jezus Christus kan betekenen.
- Mensen zonder kerkelijke achtergrond begrijpen bepaalde kerkelijke gewoonten of taal niet. Dit kan zelfs voor hen afstotend zijn. Zeker als je Kliederkerk in een kerkelijke setting doet, bedenk dan goed of en waarom je kerkelijke gewoonten hanteert. Realiseer je dat rituelen als het aansteken van de paaskaars en woorden als zegen, genade, liturgie onbegrijpelijk kunnen zijn. Wat wil je met een bepaald woord of een bepaalde handeling zeggen? Welke vorm past daarbij?

Aansluiten bij de context:

In het land zien we een aantal prachtige voorbeelden van hoe de context invloed heeft op hoe je Kliederkerk bent.

- Kliederkerk Schiedam Noord is verbonden aan een vergrijsde gemeente, die graag meer verbinding met verschillende generaties wilde. In hun maandelijkse Kliederkerk houden ze dan ook rekening met jong en oud. Naast activiteiten voor kinderen, zijn er ook altijd
- Een ander voorbeeld van hoe een Kliederkerk alleen al met zijn naam nadenkt over aansluiten bij de context is: 'Kladdertsjerke', een kliederkerk in Gaastmeer, Friesland. 'Kladderje' betekent 'kliederen' in het Fries. Aansluiten bij je context gaat dieper dan alleen de keuze voor een bepaalde naam. Het heeft te maken met de locatie, de uitstraling, het tijdstip, het eten, hoe je knutselt en meer. Zo probeert 'Kladdertsjerke' ook in hun thema's aan te sluiten bij de context van het platteland. Een thema rond de Bergrede werd bijvoorbeeld verwoord als: 'Folgye de fûgels, do kinst se ferstean' (volg de vogels, je kunt ze verstaan). Herkenbaar met al die weidevogels in de omgeving!
- Er is ook een groep die een Kliederkerk opzet met extra aandacht voor de verbinding tussen autochtone en allochtone gezinnen. Ze willen gezinnen die net in Nederland zijn komen wonen verbinden met Nederlandse gezinnen, want ze zien dat bij deze allochtone gezinnen juist die gemeenschap met elkaar nodig is. Deze focus zal invloed hebben op de sfeer, het tijdstip, de taal, enzovoort.
- De Kliederkerk in Cothen is op zondagmiddag van 15:00 uur tot 17:00 uur. Waarom? Het antwoord is ook een mooi voorbeeld van hoe je aansluit bij je context. De dominee vertelde dat in de dorpscultuur van Cothen de avondmaaltijd eigenlijk thuis hoort, samen met het gezin. Dat is een soort ongeschreven regel. Je gaat niet zomaar met anderen samen avondeten. Om deze reden kozen zij ervoor om Kliederkerk eerder in de middag te doen. Ze sluiten het vervolgens af met een hightea met allerlei lekkere hapjes en drankjes om wel het moment van gemeenschap met elkaar te hebben, zonder dat je tegen de culturele gewoontes ingaat.
- Aansluiten bij de context betekent niet dat je zomaar in de cultuur opgaat. Het evangelie legt verbinding en gaat tegelijk ook de confrontatie aan. Daarvoor is het wel belangrijk dat je de cultuur kent! We hopen dat het concept Kliederkerk jou aanmoedigt om op onderzoek te gaan, goed te luisteren en kijken en vervolgens creatief te zijn in de mogelijkheden om het evangelie binnen je eigen context en cultuur te delen.

UITDAGING 3 Betrek buitenstaanders erbij!

Bij het nadenken over doelgroep en context kan het erg waardevol zijn om eens iemand van buiten je gemeenschap erbij te betrekken. Vraag bijvoorbeeld eens aan iemand die nog niet zo lang in de buurt woont, wat karakteristiek is aan de cultuur van jouw dorp, stad of wijk. Het kan ook waardevol zijn om eens te kijken naar de statistische gegevens van jouw omgeving via www.cbsinuwbuurt.nl. Wat voor mensen wonen er eigenlijk bij jou in de buurt? Zijn er gezinnen met kinderen in de omgeving en waar?

Ga ook eens in gesprek met iemand uit de doelgroep. Het liefst iemand die zich niet of nauwelijks verbonden voelt met kerk of geloof. Kijk eens hoe ze reageren, als je vertelt dat je een Kliederkerk wilt starten. Laat eens het filmpje op de site van Kliederkerk zien. Wat vinden ze daarvan? Vraag waar jij volgens hem/haar op moet letten als je zoiets zou willen opstarten in de buurt. Laat je verrassen door de ander en neem de opmerkingen van de ander serieus.

Hoe nu verder?

We hopen dat de bovenstaande vragen, uitdagingen en informatie jou en je gemeente helpen om een goed gefundeerde keuze te maken voor het starten van een Kliederkerk. Ga, voordat je jouw Kliederkerk aanmeldt deze checklist na. Check? Dan ben je klaar voor het starten van jouw Kliederkerk!

Checklist

- Heb je voor jezelf antwoord kunnen geven op deze vragen:
  - Waarom wil jij Kliederkerk starten?
  - Welke manier van missionair kerk- zijn past bij jou en jouw gemeente?
  - Wat is kenmerkend voor de doelgroep in jouw context?
- Heb je God betrokken bij het nadenken over het starten van jouw Kliederkerk?
- Zijn de predikant en kerkenraad op de hoogte van jouw plannen en wat die inhouden?
- Heb je helder vanuit welke manier van missionair kerk-zijn je Kliederkerk wilt gaan inzetten?
- Ben je minimaal 1 keer als Kliederkernteam bij elkaar gekomen om de punten uit deze pdf te bespreken, eventueel met behulp van bijlage 1?
- Heb je goed nagedacht over wat kenmerkend is voor jouw context, het liefst met input van een buitenstaander?

Hulp nodig?

Heb je hulp nodig bij het goed neerzetten van jouw Kliederkerk? Vind je het bijvoorbeeld lastig te beslissen wat voor manier van missionair werk bij jouw gemeente past? Of zijn de meningen hierover verschillend? Vind je het moeilijk om jouw predikant of kerkenraad mee te krijgen in het denkproces?

Op www.kliederkerk.nl/ondersteuning vind je meer informatie over het inschakelen van ondersteuning bij het opstarten. Denk bijvoorbeeld aan een enthousiasmerende informatieavond, of een training om je Kliederkernteam op weg te helpen.

Een bezoek aan een bestaande Kliederkerk kan je ook verder helpen.

Kijk op www.kliederkerk.nl/in-het-land waar een Kliederkerk bij jou in de buurt zit.

Heb je andere vragen? Neem dan contact op met ons via info@kliederkerk.nl.

Wij wensen je veel wijsheid, creativiteit, plezier en bovenal Gods zegen in het starten van een Kliederkerk in jouw omgeving.

Meld jouw Kliederkerk aan via www.kliederkerk.nl/aan-de-slag en ontvang onder andere een leuk starterspakket en de handleiding 'Start met Kliederkerk • Deel 2', waarin we je graag stap voor stap helpen met het organiseren van jouw eerste Kliederkerk.

BIJLAGE 1

Waar gaat Kliederkerk voor?

HOGER DOEL VAN KLIEDERKERK

Kliederkerk helpt kinderen en de mensen om hen heen elkaar te leren kennen, samen een gemeenschap te vormen en samen te ontdekken wat geloven in God en het volgen van Jezus Christus kan betekenen in hun dagelijkse leven.

DOELGROEP

Kliederkerk is voor alle leeftijden, een bijzondere plek voor kinderen, maar iedereen is welkom. We stemmen onze vormgeving af op deelnemers die zich niet (meer) verbonden voelen met kerk of geloof.

KLIEDERKERK NEDERLAND

Kliederkerk Nederland enthousiasmeert, inspireert en geeft praktische handvatten om plaatselijke Kliederkerken te starten, passend bij de plaatselijke context en in dienst van het hogere doel. Onze droom is dat minimaal de helft van de deelnemers van plaatselijke Kliederkerken bestaat uit mensen die zich niet (meer) verbonden voelen met kerk of geloof.

KERNWAARDEN VAN KLIEDERKERK

Vanuit het hogere doel en de doelgroep komen zeven eigenschappen die voor elke Kliederkerk van grote waarde zijn. Deze kernwaarden zijn als het ware de graadmeter voor Kliederkerk. Een échte Kliederkerk is te herkennen aan:

GASTVRIJHEID

Kliederkerk is gastvrij. Er heerst een sfeer waar mensen zich welkom en veilig voelen, zodat er ruimte ontstaat waarin ze kunnen groeien als (gelovig) mens. Dit wordt bijvoorbeeld zichtbaar in het samen eten en het warm welkom heten van mensen.

BIJBELVERHALEN CENTRAAL

Tijdens Kliederkerk staat een Bijbelverhaal of Bijbels thema centraal. Deze verhalen worden op creatieve wijze ontdekt en verwerkt. Dat is zichtbaar in de momenten van samen ontdekken, het samen vieren én het samen eten. Zo ontstaat er verdieping in de ontmoeting met elkaar en God, en worden deelnemers uitgedaagd te ontdekken wat het volgen van Jezus Christus kan betekenen in hun dagelijks leven.

RELATIES

In een Kliederkerk is relaties opbouwen van enorm belang. Mensen weten zich gekend en er kan vertrouwen en openheid groeien. Dat vormt de basis om met elkaar te ontdekken wat het volgen van Jezus praktisch inhoudt. Om relaties te laten groeien is het belangrijk dat er regelmatig Kliederkerk is. We raden aan ongeveer eens per maand een Kliederkerkbijeenkomst te organiseren, maar ook na te denken hoe je daaromheen relaties kunt bevorderen.

ALLE LEEFTIJDEN SAMEN

Bij de Kliederkerk zijn alle activiteiten gezamenlijk, zodat kinderen en de mensen om hen heen samen optrekken en ontdekken. Ouders, verzorgers en grootouders zijn voor het kind belangrijke voorbeeldfiguren als het gaat om het vormen van waarden, normen en besef van zingeving. Ook kunnen volwassenen leren en zich laten inspireren door het -vaak ongedwongen- geloof van kinderen. In een tijd waarin er weinig ruimte lijkt te zijn voor kwalitatieve gezinstijd, willen we dit in Kliederkerk bewust en actief de ruimte geven en gezinnen daarnaast de ruimte geven om ook anderen te ontmoeten.

CONTEXT

Elke Kliederkerk vindt plaats in een bepaalde context: de cultuur van dorp of stad, een wijk en/of een bepaalde kerkelijke gemeente of doelgroep. Kliederkerken gaan de uitdaging aan om aansluiting te zoeken bij de plaatselijke cultuur en gewoonten. Zo biedt een Kliederkerk met veel tieners heel andere activiteiten aan dan een Kliederkerk waar veel peuters en kleuters komen en zal de maaltijd van een multiculti-Kliederkerk anders smaken dan die in een blanke Vinexwijk.

NAAR BUITEN GERICHT

Kliederkerk richt zich op mensen die zich niet (meer) verbonden voelen met kerk en/ of geloof. Het is geen leuke activiteit voor betrokken kerkleden, maar een missionaire manier van kerk-zijn. Het is dan ook belangrijk om de vrijwilligers en deelnemers te prikkelen om na te denken hoe geloofsinhoud aan kan sluiten bij mensen die niet bekend zijn met kerkelijke gewoonten en taal.

CREATIEF

Bij Kliederkerk is door alles heen creativiteit te ontdekken. In het ontdek-uur, de vieringen en ook met het eten wordt er gezocht naar creatieve manieren om het Bijbelverhaal te ontdekken. Hierbij is belangrijk dat creativiteit niet hetzelfde is als knutselen. Ook door spel, muziek en letterlijk geklieder door uitdagende en grensverleggende activiteiten wordt creativiteit zichtbaar.

